

[Hartvig Frisch.]

geringen forlangte, at der under alle Omstændigheder blev taget et Standpunkt, hvad man saa bestemte sig for, fordi denne Tilstand af Uvished var utaalelig, i dette Tilfælde for Landbrugserhvervet. Man kunde ikke disponere, og det var altsaa urimeligt og utaaleligt for Landbrugserhvervet, at der ikke blev taget et Standpunkt. Ja, jeg forstod i og for sig godt Betragtningen. Det er ubehageligt for et Erhverv at være i en Situation, hvor det ikke kan disponere. Men jeg vilde da gerne, idet jeg peger paa denne Liste over Fluktuationer, over Forskydninger, stille det Spørgsmaal: Skal der da slet intet Hensyn tages til andre Erhverv? Er det da saadan her i Landet, at vi skal betragte det som en ganske ligegyldig Sag, hvorvidt *de* kan disponere, eller vilde man mene, at det havde været heldigt for Dispositionerne, at vor Krone i November Maa- ned skulde have deltaget i de Svingninger i Forhold til Guldvalutaerne, jeg her har peget paa? Jeg skulde dog mene, at vi alle uden nogen Forskel maatte kunne samles om, at det for alle de Erhverv, som nødvendigvis skal handle i fremmed Valuta, maa være ganske overordentlig væsentligt, at vi i alt Fald har et nogenlunde fast Pengesystem; men er dette Tilfældet, mener jeg videre, at Erfaringerne netop fra den allersidste Tid viser, hvor overordentlig betænkeligt det maa være at lænke os paa denne Maade til en fremmed Valuta, som tilmed er et krigsførende Lands Valuta.

Jeg vender mig nu herfra til nogle Enkeltheder, som har været fremdraget i tidligere Debatter, ogsaa i Finanslovdebatten. Det, jeg her tænker paa, er nogle Artikler af Redaktør Kaarsen, der er fremkommet i „Berlingske Tidende“, hvori han har stillet forskellige Spørgsmaal vedrørende Valuta-reserverne. Der er allerede af Handelsministeren givet fuldstændig Besvarelse af disse Spørgsmaal, som jeg husker det ærede Medlem Hr. Henning Hasle tog op her under Finanslovdebatten, men det er vedrørende hele den ejendommelige Form, som Hr. Kaarsens Skrivelser har, at jeg gerne vil gøre en enkelt Bemærkning. Det forekommer mig, at den Tone, der gaar igennem disse Skrivelser, nærmest er den, at man forlanger, at Danmarks Nationalbank skal holde hele Offentligheden underrettet om en hvilken som helst Disposition, der træffes, det være sig Postering, Anbringelse eller andre Dispositioner. Se, nu er det jo ganske rigtigt, at man i alt, hvad der vedrører Statens Finanser, i et Demokrati, naar man debatterer Statens Budget, Statens Regnskab

eller Udgifter, til enhver Tid maa kunne forlange fuldstændig udtømmende Besked, det hænger sammen med hele Demokratiets Væsen; men jeg har aldrig nogen Sinde ment eller hørt fremsat fra anden Side, at det samme gælder Dispositionerne af Landets Nationalbank. Jeg selv har den Ære af mit Parti at være udpeget til Repræsentant for Rigsdagen i Nationalbankens Repræsentantskab, og det er mig paalagt som Repræsentant i denne Bank, at de Oplysninger, vi faar ved Repræsentantskabets Møder, som vedrører Bankens indre Dispositioner, er fortrolige. Vi, der faar disse Oplysninger, kan altsaa ikke bringe dem videre. Jeg ved nu ikke, om Forholdet virkelig skal være dette, at en hvilken som helst Disposition af Banken — som altsaa vi Repræsentanter af gode Grunde er bundet til ikke at omtale paa Grund af den Fortrolighedspligt, vi har — altsaa til ethvert givet Tidspunkt skulde kunne sendes ud over hele Landet. Jeg synes ikke, det har noget med Demokrati at gøre, og jeg maa derfor sige, at Spørgsmaal af den Art, Hr. Kaarsen stiller, forekommer mig særdeles passende, hvis det drejer sig om et Statsbudget, men uden noget Hold i Virkeligheden, naar det drejer sig om Dispositioner af en Karakter, der af gode Grunde i mange Tilfælde maa være stiltiende og fortrolige. Men noget andet er, at Opgørelser, der fremkommer, skal være i Overensstemmelse med Virkeligheden, Ja, det er en Selvfølge; selvfølgelig skal de være det, og det viser sig ogsaa ved de givne Besvarelser, at der er ikke nogen som helst Tvivl om Sandheden i de Opgørelser, der er fremkommet.

Jeg vilde gerne om et helt andet Spørgsmaal gøre en enkelt Bemærkning — det drejer sig om en Forespørgsel til den højtærede Handelsminister. Jeg staar i det ganske særlige Tilfælde, at jeg, som valgt i Maribo-Kredsen, hvorunder ogsaa hører Øerne i Smaalandsøhavet, er Repræsentant for Øer, der har en meget stor Frugtavl, og som derfor er overordentlig interesserede i vort Valutasystem ud fra deres Frugt-avlerinteresse. Jeg ved ikke, hvor mange Folketingsmænd det gælder, men *jeg* har i hvert Fald været ude for det Tilfælde at blive overordentlig kraftigt tilrettevist af Venstrebladet nede paa den Egn for, at vi ikke har reguleret nok gennem Valutacentralen. I alle andre Egne af Landet lader det til at være det modsatte, vi bliver tilrettevist for; men da jeg nu har været ude for dette, at man i Venstrebladet „Tidende“ i Nakskov har angrebet mig paa det voldsomste for, at Valutacentralen